

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлттық оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлттық оқу бағдарламасы негізінде
2023-2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған
іс-әрекеттің цикліграммасы**

Қыркүйек айы 2023 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма 01.09.2023
«Қайырлы таң» ұйысқан ояту, ертеңгілік теңбер, ойындар, ертеңгілік гимнастика, инвентарлық шаралар, топтық қарым-қатынас қолықты, қысқа және ұзақ мерзімді іс-әрекеттерін бірігіп жобалау	Балаларды ояту. Балалар үшін жағдай жағдай жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Балалар қандай көңіл күймен келетінін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың бала бақшыға жылдам бейімделу жағдайларын талқылау. Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жағында ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (бану қимылы ойындар, үстел үсті ойындары, бейімделу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шығын ойын ұрпақтарында өзі таңдаған ойыншықтармен арнайы ойындарды ұйымдастыру. Дидактикалық ойындарға «Жапырақтар», сәусек ойыны «Қуыршақ» және үстел үсті ойындарын ойында жұмылдыру бейімделуін арттыру. Ойын ортасында сурет салу, суретті қиыпшыларды бояу, сурет албомдарын қарауына көңіл аудару. Табиғат бұрышымдағы әрі табиғат нысандарын бақылау. (Балалармен жеке жұмыс).				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, топтық бейімделуі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында балалармен сумен сабындау жуу міндеттерін қалыптастыру. Желдерін өз бетімен тұру, жуыну жетілдірілген қимыл суыққа, жуыну кезінде суды шығарып алу болса да болу. (мақал-сөзіндікпен дағдылар, өзіне-өзі көзқарай отыру) Өзі еркін тұрып отыру. Үстел басында қарашылым өзіне-құнық дағдыларын қалыптастыру: шыдау үйрену, тамақты ауылдан ашуын шығару, ауылда тамаққа қолтырып отырылу. Тамақтың бейімделуін көңіл аудару айтуды үйрету.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жетілдірілген қимыл кешені. Қарашылым би қимылдары: шығарып алу және бір уақытта әрекет тәртібін дамыту, жартылай отыру, аяқтан аяққа тұрғызу (музыка) Балалар қандай ойындар ойынысы келетінін айтуын қалыптастыру. «Менің ойымым» шығарылымда жеке өңірлер. Сөзді таңдай білуін, әрекеттерімен және қарапайым тілді қарым-қатынас жасауды дамыту, қарашылым Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қысқартушылықтары бейімделу әрекеті туралы таңдау және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер					Деме шығарылым Балаларға адам еулап көрсету, оны таңдау

					<p>атау, гүлді бір-біріне беріп өз есімдерін атауға үйрету. (өйлеуді дамыту)</p> <p>Книжда музыкалық. Қапайым би жемелдері, таналастау және бір уақытта икпелі тарсылдау, жарылай өту, ақша ақша тербелу (музыка)</p>
Серуенге дайындық	<p>Кірсету бойынша киімдерін киюді, киімге белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас білдіруді, бұрын игерген киімдерін қолымен орындауды жетілдіру. Киім шафтарын тануды қалыптастыру (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, дене моториканы дамыту).</p>				
Серуен					<p>Ағаштардан түскен жапырақтарға назар аудару. Себетті жапырақтармен толтырып ойынның ойыну.</p> <p>(Қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Ағаштардан түскен бұталарды және әртүрлі құралымдар құрастыру.</p> <p>(Құрастыру)</p> <p>Балалардың дәрбес әрекеті.</p> <p>Жемелден ойын.</p> <p>«Үйістер»</p>
Серуеннен оралу	<p>Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педогогтің артынан жүру, жартасын жүзуді үйрету. Өзі шафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта кезектің аяқ киімінен өз бетінше ауыстырып, киюді үйрету. (дәрбес қимыл әрекеті).</p>				
Түскі ас	<p>Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орнамалымен орнын білу, қолын дұрыс сүрту, орнамалды ізге қоректен қолдану, мысалы «Салқырылған мөлдір су, мөлдір суга қолыңды жу».</p> <p>Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелге қойылған азықтар мен заттарды таныстыруды жалғастыру (өзіне-өзі гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)</p>				
Күнделікті ұйқы	<p>Киімдерді шафқа немесе орындыққа ұйқыға жатпай алдында ұянып жатуын білдіріп бекіту.</p> <p>Өзі төсек орындығын жатуға үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p> <p>Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жағымды музыка тыңдау. Бесік жолын айтып беру (қорқам әрекеті)</p>				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2023 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 4.09.2023	Сейсенбі 5.09.2023	Сәрсенбі 6.09.2023	Бейсенбі 7.09.2023	Жұма 8.09.2023
«Қайырым тап» ұйымынан оту, ертен білік, шенбер, ойындар, ертен білік гимнастика, гигиеналық шаралар, топтық қарым-қатынас: қызығушылық және ұзақ мерзімді іс-әрекеттерін бірігіп жобалау	Балаларды оқту. Балалар үшін жағдай жағдай жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуші үйрету. Балалар қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дегенмен қалыптастыру (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың бала бақшыға жылдам бейімделу жағдайларын талқылау. Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (бану қималды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен алынған ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру. «Жапырақтар», «Сусақ ойыны», «Қуыршақ», «Бір сөзбен ата» дидактикалық ойындарға қатысу белсенділігін арттыру. Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ойыншықтарды тоқтатыру іс-әрекеттерді жасауға жағдай жасау. Табиғат бұрышындағы тірі табиғат нысандарын бақылау барысында баланың сөйлеуін дамыту. (Балалармен жөке жұмыс.)				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында балалардың сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Жемдерін өз бетімен тұру, жуыну кезінде көңілді сулақну, жуыну кезінде суды ашыраптану білігін бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнына тауып отыру. Үстел басында қарайып міндет-құлық дағдыларын қалыптастыру: ишіді үгіттеу, тамақты ауыздан жуып шайыну, ауызды тазартып сөйлеу. Тамақтанпай болғандықтан көңіл алғыс айтуды үйрету.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жөке. Көңілді музыка көке. Қарайып бір қимылдарын орындауды пысықтау: шапалақтау және бір уақытта аяқпен тартылау, жартылай отыру, аяқпен аяққа тербеу (музыка) Балалар қандай ойындар ойынағына келетінін айтуын қалыптастыру. «Менің сүйікті ойыныма» тақырыбында жөке әңгімелер. Сөзді-тыңдай білуге, әрекеттерімен және құластарымен тілдің қарым-қатынас жасуды дамыту, қарайып Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қатысушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Музыка	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру
	Көке, қонаққа келеді. Өзімен қолы бір бірімен артымызға достарымыз еркін алып келіп тұрып, поета болып Қарайып қоныс достарымыз еркін топ болмысында таңертеңгіміз ма? Жануарларды атау керуен жасау. Топты	Топқа мысық пен жүзік келеді.	Топқа жар ажалық қуыршақ көмек сұрып келеді. Балалар қуыршаққа қалай	Топқа жар ажалық қуыршақ көмек сұрып келеді. Балалар қуыршаққа қалай	Балалар бізге тамақ әкеліп, бізді күтіп қарайып қонысымыздың есімі кім? Ол бізге қалай

		Қимылды ойын: «Әзі үйіңді тап»	(Сыйлауды дамыту) Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Поезд	Қимылды ойын: «Әзі орындығыңды тап»
Серуеннен ораду	Топта ораду кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай пейзаждың артынан жүру, жағдасып жүруді үйрету. Оң шағырдың тығу дағдысын қалыптастыру. Топта кінестік аяқ қимылына өз бетінше ауыстырып, жүйін қалыптастыру. (дербес қимыл әрекеті)			
Түскі ас	Түскі ас алдында сигналдық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орындығынан орын білу, қолды дұрыс сүрту, ұрылған ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдыртайды мыңдар су, мыңдар суға қиыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау заттарымен таныстыруды жалғастыру (мадени-сигналдық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)			
Күнделігі ұйқы	Қимылды шағырға немесе орындыққа ұйқыға жатар алдында ұрысты жыны білгіні бекіту. Өз төсек орын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жағдай баяу музыка тыңдау. Бесік жазрын айтып беру (көркем әрекет)			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, суықтыру шаралары	Төсектен тұрып, түйіршекті және жұмыс жасаушылармен жүруді дағдыландыру. (дене жағтықтар мен белсенділігі) Қимылды реттелімен өдісінен кінгу. Түйіршекті қалу, сыршардың сыру, аяқ қимылына дұрыс кіндік үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қолды үйрету. (мадени-сигналдық дағдылар)			
Бесін ас	Үстел басында қарсылап өзін-өзі құлық дағдыларын қалыптастыру, асты тауысып жүруге дағдыландыру. (мадени-сигналдық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)			
Балалардың дербес әрекеті (баму қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Достарымызбен бір қатарға тұрайық қимылдарын қалыптастыру бойынша орталықтарға бір-біріңізден қимылдан үстелде болып жүрейік. (дене шынықтыру) Көптең музыкадан ашық берілген сипатына сай қимылдар жасау (музыка) Балалардың қауауы бойынша дамытушы орталықтарда дербес әрекеттер Дайын жазылу шешендерінің шешен жазулардың бейнесін табу, фанелеграфқа жазылу. (Жазылу) Балалардың бейнелеу әрекетіне десті қызығушылығын өсіту, көзденің, тік, толқын тірелі	Дамытушы орталықтарда балалардың бастамасымен құрылған материалдарына құрыстыру ойындары, зәрлік бейнеге бейнені орындастыру әрекеті және ермексіздік дұрыс кіндік біліктерін жетілдіру (Құрыстыру, сурет салу, мүсіндеу)	Қағаз беріп деп сөздік ұйықтанған дөңгелек сызықтарды жүргізуді үйрету (сурет салу)	«Артығын тап» ойынын ұйымдастырып таусак қимылына дамыту (сенсорика) Қандай сурет салы алатынымды көрсетейік. Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Балалардың еркін әрекетіне дамыту. (Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жазылу)

	сызғыстарды парак бетіне салуын үйрету (сурет салу)				
Балалармен жеке жұмыс	көзгі ойындармен түрлерін ағытқ.	шын, түс, көлем, қоланысы бойынша заттарды топтастырамы және таңдайды.	ені, отбасы мүшелері, сүйекті ойындары жайлы сұрақтарға жауап береді.	дәлгі әңгімелері көрсетіледі таңдайды.	сүйектен қызуларын тауым, аяқым, қолым сияқты әрекеттері аяқсыз.
Серуенге дайындық	Күннің-шешіну кезінде киімдерін белгілі тәртіппен киюге және шешуге жаттықтыру. ересектердің көмегімен жоюға, қол арнамады пайдалануға үйретулі жаластыру. Балалармен жүптасып журулі, қатарлы бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынмен балалармен жоюларын тейлеуді дамыту, өзіне-ой қызмет ету аяқалары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балалардың қалуын бойынша ойындарымен алып, шығу олармен еркін ойындарды баланың дербес әрекетін дамыту. Қимылды ойын «Шарды ұста»	Жеке балалармен талпақты жаттау. Бала, бала, баланың Бөксешығыз барамыз. Күн бойы қызыққа, бітпейді де қаламыз. (көркем әдебиет) Қимылды ойын «Ең үйіндегі таш»	Мысықтың және күшіктің дауысын салу арқылы ойыну дауысын жетілдіру. Қимылды ойын: «Ең үйіндегі таш»	Доппен ойындар. Жеке балалармен талпақты жаттауды жетілдіру. Бала, бала, баланың Бөксешығыз барамыз. Күн бойы қызыққа, бітпейді де қаламыз. (көркем әдебиет)	Қимылды ойын «Құстың қауырсыны кімге барады»
Серуеннен оралу	Балалардың киімді ретімен шешу, дербес және ойын әрекеті, «Айсеру мен Қанат» әңгімелері арқылы. Мақсаты: балабақшадан іс-әрекетті қорытып, саралауға үйрету.				
Кешкі ас	Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орнында орын білу, қолды дұрыс сүрту, орнында ілу).				
«Алақай ойын» Ойындар,өзіндік іс-әрекет Кешкі ас-2	Сюжетті-рольді ойын: «Ақша» серуен. Айналыс баулау.қимылды ойын: «тышқан мен мысық». Серуеннен қайту кешкі ас.	Сюжетті ойындар: «Мақта қыз бен мысық» Рөлге бөліп ойынатқызу. Дидактикалық ойындар ойынатқызу. «Жұбын тап» Кешкі ас.	Алақай ойын «Дүкенші» ойышан ойынатқызу. Қимылды ойын: «Қасқыр мен түлкі» Д.О. «Түстерді тап» Маша мен медведь» Кешкі ас.	«Алақай ойын»сюжетті ойын. «Мақта қыз бен Мысық» рөлге бөліп ойынатқызу. Дидактикалық ойын: «Түстерді ажырат» ойыны. Кешкі ас.	Алақай ойының ойыну бөліме ойыштары мен. «Мысық пен ташша» ойыну. Теледидар көру. Түскі ас.
«Тәтті ұйқы» Гигиеналық және шынықтыру шаралары. Ертегі айту. Ұйқыға жатқызу. «Ұйқыларың тәтті болсын!»	Балаларды ұйқыға дайындау. Ертегі айту. «Қалың шаш» ертегісімен оқып беру. Ұйқыға.	Кешкі сабақпен дәлгі шығарым таза ауа мен тыныстату. Ұйқыға жатқызу.	Балаларды ұйқыға дайындау. Таза киімдерін киюге. Жуындыру. Ертегі айту.	Ұйқыға дайындық. Жуындыру ертегі айтып түнгі ұйқыға жатқызу.	Ұйқыға дайындық. Балаларды жуындыру. Аж –қолдарын алу. Ертегі айту. Ұйықтау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2023 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 11.09.2023	Сейсенбі 12.09.2023	Сәрсенбі 13.09.2023	Бейсенбі 14.09.2023	Жұма 15.09.2023
«Қайырағы тап» ұйысқан ояту, ертеңгілік шеңбер, ойындар, ертеңгілік гимнастика, гигиеналық шаралар, топтық қарым-қатынас: қызықты, қысқа және ұзақ мерзімді іс-әрекеттерін бірігіп жобалау	Балаларды оқу, балалар үшін жағлы жағдай жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Баланы қандай қонға күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дегенсын қалыптастыру(сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың бала бақшата жылдам бейімделу жағдайларын талқылау. Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (бауу қимылы ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру. Үстел үсті ойыны «Үлгісын тап», Диджиталдық ойын «Ден осындайды тауып аа», «Аңсын тап» Сәусек ойыны «Билік адамдар», Суретпен әңгіме «Салыстыр да, атын ата» Әнер орталығында сурет салу, суретті кітапшалардан бөлу, ойынықтарды таныстыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы тірі табиғат нысандарын бақылау. Балармен жеке жұмыс.				
Танертенгі жаттығу	Қыркүйек айына арналған танертенгі жаттығулар кешені (Жалпы димытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті.)				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Жемдерін өз бетімен тұру, жуыну кезінде көңіл суламау, жуыну кезінде суды шашыратпау білісін бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мейіз-күлік дағдыларын қалыптастыру: аяқды үгітпеу, тамақты ауыздан жуып шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Тамастанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жинап. Көңілді музыка қою. Қарапайым бп қимылдары: шпшақтау және бір уақытта аяқпен тарсылдату, жартылай отыру, аяқтан аяққа тербелу (музыка) Балалар қандай ойындар ойынысы келетінін айтуын қалыптастыру. «Менің отбасым» тақырыбында жеке әңгімелер. Сөзді тыңдай білуге, әрекеттерімен және құрдастарымен тілші қарым-қатынас жасауды дамыту. қарапайым Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған		Музыка	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру

іс-әрекеттер

Отбасы суретін көрсету.
-Суреттегі отбасы мүшелерін ата?

-суреттегі отбасы мүшелерінің не істеп отырғандығы жайлы әңгімелеп берудің ұйымдастырып сөйлеу дағдысын,сөз қорын кеңейтін дамыту.

(сөйлеуді дамыту)
«Отбасы» ролдік ойындарын ойнаумен.
Қуыршаққа күтім жасау, алдылеу, ән айту дағдысын қалыптастыру
(жоркөм әдебиет, музыка)

Отбасы мүшелерінің суреттерін көрсітіп, әр бір мүшені атап, өсімдерін атау дағдысын қалыптастыру

(сөйлеуді дамыту)
Балалардың қанауы бойынша әкенің жәміттері тақарыбында домашақтар сурет салу, ермексаздың дөңгелек мүсін жасау, жапсыру жұмыстарын орындау дағдысын жетілдіру
(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)

Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыруды дамыту.
(құрастыру)

Отбасы белгісіменгі кітаптар қарау. Тек қандайдың емес, жануарлардың отбасы мүшелерін қарау негізінде дұрыс сөйлеуді дамыту
(сөйлеуді дамыту)

Мысық пен қушқай ойынында допты ермексаздың мүсіндеуді таныстыру
(мүсіндеу)

Жануарлар отбасына үйшік құрастыруды таныстыру
(құрастыру)

Үстел үстел театры арқылы «Шанқалы» өртерісің тыңдап, айтып беруден эмоциялды жабылдауды үйрету.
(жоркөм әдебиет)
ертегі кейіпкерлерін таныу, көрсетіп атау. Негізді суратына жауап беруді үйрету.
(сөйлеуді дамыту)

Көңілді музыка қойып балаларымен қарапайым би қимылдарын жасау-шамақты және бір уақытта әңгімен танытады, жартылай отыру, аяқтан аяққа тербелуді жетілдіру
(музыка)

Аяқ мен аяқтарының суретін қарау. Олар туралы не білетіңдерің айтысау мен сөйлеуді дамыту

«Бес саусақ» өлеңін қайталап айтуға талпындау

Бас бармағым – атам, үйдің дінасы Балан үйрек - әжем, ошақ шасы
Ортаң терек - әнем, отау шасы
Шылдыр шүрек - әкеңем, шаңырақ ажары
Титтей бөбес - мен, барың басыры
(сөйлеуді дамыту, жоркөм әдебиет)

Серуенге дайындық

Көрсету бойынша қимылдар жнеді, қимыл белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас бiлдiрeдi, бұрын өтiрген қимылдарды өтiлiтiн орындай алады. Қимыл шафтарын тануды қалыптастыру **(өмір-кәсімет ету дағдылары, ұсақ моториканы дамыту)**

Серуен

Отбасымен тұратын үйіңді бормен сауды таныстыру.
(сурет салу)
Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар аударту. Жел соғым түр, дайын салқын секіліл өнімдерді атауды қалыптастыру
(қоршаған ортамен таныстыру)
Еркін ойындар

Нешеуімі? тақпағын жаттауға талпындау
Бір үйде біз нешеуімі?
Кел, сәндік екеуімі?
Бас бармағым –әжем
Баланы үйрек-әнім
Ортаң терек –әнем
Шылдыр шүрек – мен.
Кішкентай бөбес –сен
Бір үйде біз нешеуімі?
Бір үйде біз нешеуімі?
1.Шүрек
(жоркөм әдебиет)

Жел қандай соғды.
Жапырақтардың

аулада тазалық жұмыстарын ұйымдастырып балалардың жапырақтар теруге қатыстырып еңбегіңізге үйрету.
(қоршаған ортамен таныстыру)
Еркін ойындар

Қимылды ойыс:
«Насылға қарай жүгір»

Қимылды ойыс:
«Поелді поелді бары жатқанда жеді басылау. Аялдамаларда жапырақтардың қай ағыштар түскенін табу атау дағдысын дамыту.
(қоршаған ортамен таныстыру)
Еркін ойындар

Бөкпе ауласындағы ағаштар мен гүлдерді бақылау. Түстерін атау.
(қоршаған ортамен таныстыру)

Ағаштардың түскенін Бұттықтарын жапырақтарын жинап, пілеленг салу
(сенсорика)

Еркін ойындар

		тербелгенін көрсету (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар, жеке жұмыстар			
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүрулі үйрету. Өзі шақпақтарын таңу дағдысын қалыптастыру. Топқа кіретін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. (дербес қимыл әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орындығын орын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырайды мөңдір су, мөңдір суға қолыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау заттарымен таныстыруды жалғастыру (мадени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Күндізгі ұйқы	Киімдерді шақпақ немесе орамалмен ұйқыға жатар алдында ұқыпты жинау білігін бекіту. Өзі төсек орын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы бағу музыка тыңдау. Бесін жырын айтып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектен тұрып, түйіршекпз және жұмсақ жолқиналармен жүрулі дағдыландыру. (дәне жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өңдегінен кию. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүзгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мадени-гигиеналық дағдылар)				
Бесін ас	Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, істы тауысып жеуге дағдыландыру. (мадени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарын еркін іс әрекеттер. Оубасы мүшелерін қағаз бетіне қоюға және құрастыруға үйрету (жансыру) ерекше ақыл дұрыс қолдану біліктерін жетілдіру, деп жасау (мүсіндеу) деп салуды таныстыру (сүрет салу)	Тақпақтарын қайталану. Би үйрену. (көркем әдебиет, музыка) Қиымы, пішіні, түсі бойынша ерекшеліктерін біркелкі ойыншықтарды топтастыру (сенсорика) Еңер орталықтарында еркін іс әрекеттер	(көркем әдебиет) Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта кітаптарын сурет жазу сұрақтарға жауап беруін дамыту	Еркін іс әрекеттер Сенсорлық ойындар, кітаптардан шалқын ертегісінің суреттерін фланелеграфқа ертегі кейіпкерлерін ретімен жапсыру. (сенсорика, жансыру)	Балалардың қалауы бойынша әжелерге арнап моншақтық суретін салу. Түрлі түсті ерекшелікпен моншақ (дөңгелек) жасау. Фланелеграфқа моншақ бейнелерін жапсырып, моншақ ету (сүрет салу, мүсіндеу, жансыру) Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	көпшік және күйге сурет салудық (үлкеніт айналымы сызықтар жүргізуді) бастанғы тескінімен мейірген.	дабылмен кесетін алақан арқанға салып алып аламы (шар), жапсыра бөлігіне қосымша басып терекетке (қуыршақтарға арналған ілгері).	түрлі пішіндерді біртегіз арқанға штырғы фланелеграфта орналастырып (білік байланып шар, үлкені).	дәне әжелерге таңымы және дабылмен қолдарының аяқтарында.	көпшік сөйлемдермен жүргізіп жүргізді, (сөйлемдерге арналған білік).

Серуенге дайындық	Көңіл-шеңшеу кезінде әнімдері белгілі тәртіппен өлең және шежіре жаттықтыру. Елшінің ұлылығын білген, өлеңді бетішіе, ересектердің көмегімен жюга, қол орамалды пайдалануға үйретуді жаттықтыру. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойынатынын балалармен жолдауға (өкілісуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Қ/о «Шенберге тез тұр» Еркін ойындар Жеке әңгімесулерде баланың сөйлеу дағдысын жетілдіру	Кешкі табиғаттың ерешеліктерін атау. «Күн туы» ойынын ойнату арқылы уақыт бағдарлау дағдысын қалыптастыру. Қ/О «Поезд»	Қол қималын дамытуға арналған ойыншықтармен ойындар (сенсорика) Қ/о «Шенберге тез тұр»	Қ/о «Күн мен жаңбыр» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Балалардың өзімен ретімен шешу, дербес және ойын әрекеті. «Айқұдыз мен ағаш» әңгімелер желісі. Мақсаты: балалардағы іс-әрекетті қорытып, оралуға үйрету.				
Кешкі ас	Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалдану).				
«Алақай ойын» Ойындар, өзіндік іс-әрекет Кешкі ас-2	Сюжетті-рольді ойын: «асқания» серуен. Айналасы бақылау қимосында ойын: «тылқан мен мысық». Серуеннен қайту кешкі ас.	Сюжеттік ойындар «Мақта қыз бен мысық» Рольге бөліп ойнатқыту. Дыдактикалық ойындар ойнатқыту. «Жұбын тап» Кешкі ас.	Алақай ойын: «Дүкенші» ойынын ойнатқыту. Қималды ойын: «Қасқыр мен түлкі» Д/О: «Түстерді тап» Маша и медведь» Кешкі ас.	«Алақай ойын»-сюжеттік ойын: «Мақта қыз бен Мысық» рольге бөліп ойнатқыту. Дыдактикалық ойын: «Түстерді ажырат» ойыны. Кешкі ас.	Алақай ойынын ойнату Балме ойыншықтары мен «Мысық пен тылқан» ойыну. Теледидар қарау. Түскі ас.
«Тәтті ұйқы» Гигиеналық және шынықтыру шаралары. Ертегі айту. Ұйқыға жатқызу. «Ұйқыларың тәтті болсын!»	Ұйқыға дайындық. Жуындыру ертегі айтып түнгі ұйқыға жатқызу	Теледидар қарау. Ұйқыға дайындық. Ертегі оқу. «Қапшақ шал» Түнгі ұйқыға жатқызу.	Балаларды ұйқыға дайындау. Жуындыру. Таза ағымдарын жеткізу. Ертегі оқу. Ұйықату.	Теледидар қарау. Ұйқыға дайындық. Ертегі айту. «Үш шо» Балаларды ұйықату.	Ұйқыға дайындық. Ертегі оқу. «Бауырсақ» Балаларды ұйықатту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2023 жыл 4 апта

Күн тәртібін кезеңдері	Дүйсенбі 18.09.2023	Сейсенбі 19.09.2023	Сәрсенбі 20.09.2023	Бейсенбі 21.09.2023	Жұма 22.09.2023
«Қайырым тап-үйкідан өлету ертегілік шеңбер, ойындар, ертегілік гимнастика, гимнастика шаралар, топтық қарым-қатынас қызығушылық және ұзақ мерзімді іс-әрекеттерін бірігіп жобалау	Балаларды оқыту. Балалар үшін жағдай жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Балалар қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың бала бақшыға жылдам бейімделу жағдайларын талқылау. Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жағында ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (бөлу жұмылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шығын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру. Үстел үсті ойыны «Уқасын тап», Дидактикалық ойын «Зейінді бол», «Кім жақ?», «Бұл не?», Сұрақ ойыны «Орманда», Суретпен әңгіме «Сапыстыр да, атын ата» Ойын орталығында сурет саяу, суретті кітапшаларды бояу, ойыншықтарды тастау, кітаптарды қарау. Табиғат бұрышындағы тірі табиғат нысандарын бақылау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертеңгі жаттығу	Қыркүйек айының арнайы таңертеңгі жаттығулар кешіні (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Желдерін өз бетімен тұру, жуылу кезінде көмек сұламау, жуылу кезінде суды шашыратпау білімін бекіту. (мәдени-гимнастикалық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Оз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық ережелерін қалыптастыру. Ишын үйінеу, тәмсіз аумалы жуып шайыну, ауылды таңырып сөйлеу. Тағамның белгілінен кейін ағасы ағуды үйрету.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жем. Балабақша – үйіміз Балабақша – үйіміз, Ағалардан сыйғымыз, Серуендеп шығамыз, Таңа аулаға келі біз. (өнермен шайып) тағамның жетілуі. Балалар қандай ойындар ойынысы келгенін айтуды қалыптастыру. «Ертегілер әліске» тақырыбында жеке әңгімелер. Сөзді тандай білуге, әрекеттерімен және құрастарымен тілді қарым-қатынас жасауды дамыту, қарапайым Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруде үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін тандау және т. б. (сөйлеуді дамыту)				

Уйымдаштырылган іс-аракеттер

	Деме шынықтары	Музыка	Деме шынықтары	Деме шынықтары	
	<p>қуыршақ тигізіп танып-танылау. «Бауырсақ ертегісі» желісі бойынша айтылған әнді қайталап айтуын үйрету (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Кітаптардан бауырсақ ертегісінің кітабын көрсету. Суреттерге қарап ертегіні желісімен бұзбай айту дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атау (көркем әдебиет)</p>	<p>Қоянға бауырсақ келеді, бауырсақпен музыкаға би белеу. Оның сұрақтарына жауап беру аясында байланыстарын сойлеуді үйрету.</p> <p>Қимылды ойын ойнау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)</p>	<p>«Шалқан» музыкалық танылау. Балалардың ойын тыңдау. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Үйшік сәлемдеу үйрету (сурет салу)</p> <p>Құрастыру материалдарынан үйшік жасауға көмектесу дербес қимыл жасауын дамыту (құрастыру)</p> <p>Саусақ бұйымдарын дамытуға арналған ойыншықтармен еркін ойындар (сенсорика)</p>	<p>Дидактикалық ойын «Кай ертегіде» Суреттерді көрсету арқылы қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеу дағдысын дамыту (көркем әдебиет)</p> <p>Суреттегі ертегі кейіпкерлерінің ойыншықтарын табу, ойнау, дауыстарын келтіруді жетілдіру (сенсорика)</p> <p>Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстарын орындауға талпындыру (сурет салу, мүсіндеу жасау)</p>	<p>Ойыншықтар жәрмеңкесі. Әртүрлі ойыншықтарды тауып ертегі желісі бойынша жасайтын іс-аракеттерге жасауын дамыту.</p> <p>Жауырсақтың қимылы мен дауыстарын салуын дамыту. (көркем әдебиет)</p> <p>Біртекті ойыншықтардан ұшытар құрастыру және оларды біреуін бөліп көрсету дағдысын қалыптастыру. (сенсорика)</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану туралы әңгімелеу. Балаларды ретімен кінәсіру (ауа райы жағдайына байланысты), дұрыс жүйелі бақылау. Қайм шафтарын тәп ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p>				
Серуен	<p>Балбаққа аулақанда өсетін көкөніс пен жемістерді қарау, бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Ұзындық сурет салу. Динамика бауырсақтарды салуды қалыптастыру. (сурет салу)</p> <p>Еркін ойындар</p>	<p>Бауырсаққа балабақша ауласын таныстыру, ауа райы туралы айтып беру. (қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Ермексіден бауырсақ жасап көрсету, бәрмен бауырсақтың суретін салу. (мүсіндеу, сурет салу)</p> <p>Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»</p>	<p>«Шалқан» ертегісінің кейіпкерлерінің іс-аракеттерін қайталаумен ертегі желісін таңдау дамыту. Кітаптан ертегіні қарау. (көркем әдебиет)</p> <p>Балалардың дербес әрекеттері</p>	<p>Құрастыру ойыншықтарымен тәп ұстау ойындар (құрастыру)</p> <p>Жапырақтармен, бұтақтарды жинап себетке салу.</p> <p>Қимылды ойын «Түсің қарай жина» дөңгірмен ойын</p>	<p>Көкөністер мен жемістер туралы (қыздық, зәур, айна) қарапайым түсініктерін қалыптастыру (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Еркін ойындар</p>

Серуеннен оралу	Топка оралу кезинде көтөрмө түрдө дагдыландыруу. Асыкпай ийкемдүүлүгүн арттырып жүрүү, жакшыраак жүрүш үйрөтүү. Өз ишмердигин табуу дагысын калыпташтыруу. Топка кийимди өз кийимдерин өз бетинче жууштырып, кийим калыпташтыруу. (дербес киммалык эрежелери)				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналык шараларды орындауу: колды дүрыс жуу, өз орамалынын орнын билүү, колды дүрыс сүртүү, орамалды иту көркөм сөз колдонуу; мисалы «Салдырлайды мөлдүр-су, мөлдүр сүтү коланды жуу» Балаларды үстөл басында дүрыс отыруу, үстөлдө дакылдуу заттарымен тааныштыруды жалгастыруу (мадени-гигиеналык дагдылар, өзіне-өзі кызмет ету)				
Күндүзгү ұйку	Кийимдерди шакафын немесе орындагыча ұйкуга жатар алдында үкөнчө жынуу билгін бекітүү. Өз төсөк орнын тауып жатууды үйрөтүү. (өзіне-өзі кызмет ету дагдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардын тыным ұйкустауы үшін жылы бакы музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беруу (көркөм эрежелер)				
Біртіндеп ұйкудан ояту, сауыктыру шаралары	Төсөктөн түрпін, түйіршекті және жүксөм жомакчалармен жүруді дагдыландыруу. (дене жыгтыгуулар мен белсенділігі) Кийимдерди реттінкитен өздггінөн кийүү. Түйкөслерін кидүү, сырмаларын сыруу, аяк кийимдерін дүрыс кийгді үйрөтүү. (өзіне-өзі кызмет ету дагдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Колдарын жуу, құртып сүртүү, сүлгінні өз орнына іліп коюуды үйрөтүү. (мадени-гигиеналык дагдылар)				
Бесін ас	Үстөл басында карапайым мінез-құлық дагдыларын калыпташтыруу, асты тауысына жеуге дагдыландыруу. (мадени-гигиеналык дагдылар, өзіне-өзі кызмет ету)				
Балалардын дербес эрежелі (баяу киммалды ойындар, үстөл үсті ойындары, бейнелеу эрежелі, кигантар карау және тағы баска эрежелер)	Балалардын тандауы бойынша бауырсақты ермексизден жасалу дагдыларын, ертегі кейпкерлерін ретімен фланелеграфты жапсыру дагдыларын жапсыртуу. (мүсіндеу, жапсыру)	Үстөл үстөт театры ойыныштарын және ертегі кейпкерлерін атууды жетілдіруу. (сөйлөуді дамыту) Құрастыру ойыныштарынын буюрсаққа үй құрастыруу. (Құрастыруу) Фланелеграфты ертегі кейпкерлерін ретімен жапсыруды менгертуу. (Жапсыруу)	Балалардын килууы бойынша эркін эрежелер тандауын ұйымдаштыруу. Ертегі желісі бойынша шалқан суретін салу дагдыларын. (Сурет салу) ермексизден мүсіндеу дагдыларын жетілдіруу. (Мүсіндеу)	Шалқан немесе бауырсақ ертегілерін құбырлық театрынан пайдаланып көрсетіп айтып берууше көптеп ушылапты дамыту. Кейпкерлерге эмоцияларын тағытуды үйрөтүү дагдыларын калыпташтыруу. (сөйлөуді дамыту)	Балалардын тандауы бойынша ертегі кейпкерлерді немесе ойыны шығарылган ертегі кейпкерлерін суретін салып, мүсінін жасалу дагдыларын дамыту. Дайын ойындармен ертегі кейпкерін жапсыру амалдарын калыпташтыруу. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)
Балалармен жеке жұмыс	көрктөк жыгтыгууларын орындаудың алтыншы пезишкесі түрлі түсініктерге өзі.	кадуларын, олармен ойынышбаларын олармен ойынышты.	3-5 оқидан түрлі түрлі эрежелерді, сөйлөклерді айтады, аяқтарынмен билейді.	өзіне құрастырып, аяқтарынмен билейді.	ақыл бетін балалардың алды.
Серуенге дайындық	Кийимдерін реттінкитен сүксөт дүрыс кийуге үйрөтүү. Дастархан көрсөтөсі. Катармен жүйтасып жүруді, катарды бұзбауды үйрөтүү. Таза ауада қандай ойындар ойынытын балалармен жоспарлау. (сөйлөуді дамыту, өзіне-өзі кызмет ету дагдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	К/О «Қуыр-қуыр құдырмыш» Табиги материалдардан	бауырсақ ертегісіндегі эндерді қайталау.	К/О «Ақ аяп, қызша доп»	Ертегісінде жануарлардан эрежелермен	К/О «жүтірін қалың аяп»

	өшінен бауырсақтың жөнін құрастыруды жалғастыру (құрастыру) Еркін ойындар Жеке шігімделулер	Ж/о «Шарық ұста» Балалардың дербес әрекеттері	Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	таныстыру, және басыптарын (ташуы, құйрығы, аяқтары) ажыратып және атай білуге үйрету (қоршаған ортамен таныстыру) Ж/о «Қуыр-қуыр құйрық» Еркін ойындар әрекеттері	Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Балалардың қиын ретімен өшу, дербес және ойын әрекеті. «Қауыр мен айтор» әңгімелер жазы. Мақсаты: балабақшаның іс-әрекетті қорытап, саралауға үйрету.				
Кешкі ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағана аудару, өзінен өтті танытатын баулу (сөйлеуді дамыту)				
«Алақай ойыны» Ойындар,өзіндік іс-әрекет Кешкі ас-2	Сюжетті-рольді ойын «асқана» серуен. Айналаны бақылау,жөнелді ойын «Тышқан мен мысық» Серуеннен қайту Кешкі ас.	Сюжетті ойындар «Мақта қыз бен мысық» Рөлге бөліп ойнатылу. Дидактикалық ойындар ойнатылу. «Жұбан тап» Кешкі ас.	Алақай ойыны «Дүкенші» ойнап ойнатылу. Қызыл ойын «Қасқыр мен түлкі» Д/О «Түстерді тап» Маша ө недәрет» Кешкі ас.	сюжетті ойын «Мақта қыз бен Мысық» рөлге бөліп ойнатылу. Дидактикалық ойын «Түстерді ажырат» ойыны.	Алақай ойыны ойнату. Бөлме ойыншектары мен. «Мысық пен тышқан» Теледидар қарау.
«Тәтті ұйқы» Танымал және ойыншығару шаралары. Ертегі айту. «Қаңбақ шал» «Ұйқыларын тәтті балсын!»	Балаларды ұйқыға дайындау. Ертегі айту. «Қаңбақ шал» ертегісін оқып беру. Ұйықтау.	Бөшке салып өмен далаға шығарып таза ауа мен тыныстату. Ұйқыға жатқызу.	Балаларды ұйқыға дайындау. Таза киімдерін киетіу. Жуындыру. Ертегі айту.	Ұйқыға дайындау. Жуындыру. ертегі айтып түнгі ұйқыға жатқызу.	Ұйқыға дайындау. Балаларды жуындыру. Асқ «қолдарын алу» Ертегі айту. Ұйықтау

<p>іс-әрекеттер</p>	<p>Бақша ауласын аралап, күнгі табиғатты тамашалап бақылау. Ағаштардан түскен бұтақтар мен жапырақтар, дәңдерді жинап топқа алып келу. (қоршаған ортамен танысу)</p> <p>Балалармен бірге жапырақтарды бояу (сурет салу)</p> <p>Жапырақтардан безендіру заттарын жасап, топты безендіру. (жапсыру)</p>	<p>Қонжық күз ханшайымы келуі. Ол бабаларға түрлі жемістер мен көкөністер себетін көрсетуі. Себетке олар синай тұрғаннан екі бөлек себетке бөліп атауын меңгерту (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Балаларға таңдау еркіндігін беру. Қалаған ортаменің баруына жағдай жасау. Қалаған жеміс немесе көкөніс суретін салу дағдысын жетілдіру (сурет салу)</p> <p>Жеміс немесе көкөніс мүсілін жасауға ынтасын қалыптастыру. (мүсіндеу)</p> <p>Көкөністер мен жемістерді бөліп фанелеграфта орналыстыруға ынтасын дамыту (жапсыру)</p>	<p>«Шалқан» және «Бауырсақ» ертегісін саусақ театры арқылы айтып беру, таңдау дағдысын дамыту</p> <p>Балаларға ертегі жетісі бойынша сұрақтар қою арқылы сөйлеуді дамыту (сөйлеуді дамыту)</p> <p>«Күз» жайлы тақпақ айтуға ұмтылдыру (Қабдікарим Ыдырысов)</p> <p>Күзім-ау, күзім-ау. Мінезің бұзық-ау. Жапырың сәкіреп, Келгенің қызық-ау. Тақпақты жақтау (көркем әдебиет)</p> <p>Бауырсақ туралы сурет салып, мүсіндер жасай дағдыларын меңгеруді үйрету (сурет салу, мүсіндеу)</p>	<p>Күз мезгілінің құрамы мен жапырақтардың тіршілігін бақша ауласына серуенде бақылауы бақылау. Өздері не білетін айтқызу. Құстарға жем су беру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Құстардың тауып фанелеграфта жапсыру (жапсыру)</p> <p>Құрастыру материалдарынан үйшік жасау. (құрастыру)</p>	<p>Жапырақтар туралы мультипликация дермен суретті ағаштар қарау көрсетілген ағаштардың атауларын, ерекшеліктерін атау дағдыларын дамыту.</p> <p>Жапырақтар мен құстар суретін көрсетіп қалай дыбыстайтынын айтып үйрету. (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Көңілді музыка таныту, созылмалы дыбысталуға еліктей отырып, қоспалы ән айтуға үйрету (музыка)</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Балалардың дербес жұмыс белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану туралы таныстыру.</p> <p>Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау.</p> <p>Балаларды ретімен келдіру тауа-райы жағдайымен байланысты, дұрыс келуді бақылау. Кім шакафтарын таңи ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
<p>Серуен</p>	<p>Күзгі бақта піскен жемістер мен көкөністерді көрсету тәсілі қабілетін дамыту</p> <p>«Дәмді татып біле» ойынын ойнату. Жемістер мен көкөністерді дәммен қарай тату, атау дағдысын дамыту (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Ермексіден алма жасатуға үйрету (мүсіндеу)</p>	<p>Күз ауа райы мен тұрады жапырақтар жауыны айтып көрсетіп балалардың алары атау тәсілін қалыптастыру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Бірге тақпақ жаттауын жетілдіру (Күз)</p> <p>(Қабдікарим Ыдырысов)</p> <p>Күзім-ау, күзім-ау</p>	<p>Жеке балалармен жұмыс, ертегі кітаптарын көріп кейіпкерлерді атау дағдысын жетілдіру</p> <p>Балалардың дербес ойындары</p> <p>Күзгі ауа райының ерекшелігін теріп байқау</p> <p>Табиғи материалдар жинауын меңгерту. (қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>Құстардың табиғатта бақылау, олар жайлы кітаптар қарау, байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру (көркем әдебиет)</p> <p>Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар</p>	<p>Билебөкше ауласындағы ағаштар мен гүлдерге үлгіні жасауды жапсыру арқылы ерекше баулу (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар</p> <p>Қоспалы ойын</p>

	Еркин ойындар	Минимал бұрық ау. Жаңбырың сактреб, Келгенін кызык-ау. Еркин ойындар.	Таныстыру		Топта ойындар
Серуеннен оралу	Топка оралу кезінде катарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жартасын жүруді үйрету. Өз шафиғарын табу дағдысын қалыптастыру. Топта кнелін аяқ кнмаден өз бетінде ауыстырып, кинон қалыптастыру. (дербес кнмалы әрекеті)				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалымен орнын билу, қолды дұрыс сурту, орамалды ау көркем сөз қолдану, мысалы «Салдарлайды мөндір-ту, мөндір суға қолыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау зәттарымен таныстыруды жалғастыру (малени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Күндізгі ұйқы	Кнмдерді шафиға немесе орындыққа ұйқыға жатар алдында ұяқты кнну блігін бекіту. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жақсы бау мұнаса тыңдау. Бесік жарым айтып беру (көркем әрекет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектен тұрып, түйіршекті және жермақ жолмақшалармен жүруді дағдыландыру. (дене жаттығулар мен белендегі) Кнмдерін реттілікпен өздігімен кнну. Түймелерін калау, сырмаларын сыру, аяқ кнмдерін дұрыс кнбелі үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүтіні өз орнына іліп кнмады үйрету. (малени-гигиеналық дағдылар)				
Бесін ас	Үстел басында қарапайым мнел-құлық дағдыларын қалыптастыру, асты тауысып жеуге дағдыландыру (малени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Балалардың дербес әрекеті (бау кнмалды ойындар, үстел үсті ойындары, бейне-леу әрекеті, кнмалар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кнмалардың күні табиғат туралы суреттер қарап, суреттерге жауап беруін жетілдіру (өйлеуді дамыту)	Жемістер мен көкністердің үлкен кішісін анықтау. Түсін атауды таныстыру (сөзсорна)	Күлз жанырлардан композиция жасауды үйрету (жасыру) Алып салу, ашу жбу ойындарымен ойлау барысында сәулес қалыңдарын дамыту (сөзсорна)	Күлз туралы мультфильм қарау Күлздерін кнмалымен жасап, аттарын атауды бақылау (өйлеуді дамыту) Ойыңшалардан күлздерді тауып салыстыру (сөзсорна)	Балалардың кнмауы бойынша апта бойы жасаған жұмыстарын кайталау. (Сурет салу, мүсіндеу, жасыру) Кнмалар қарау, жануарлардың дыбыстарын атауды дамытау (өйлеуді дамыту)
Балалармен жеке жұмыс	көкністер мен жемістерді атау дағдыларын жетілдіру	дәулеті және дүрмәсіз дыбыстарын дұрыс дыбыстап атау	кнмақ кнмдерін және кнмалды атау, олардың кнмауы бойынша суреттерге жауап беру	кнмалардың дыбыстарын атау дағдыларын жетілдіру	және, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын жетілдіру

Серуенге дайындык

Кимдерен реттлик саяхат журмы килуге уйрету. Достарына жомоктосу. Катармен жуптасын журуди, катарлы булбауды уйрету. Таза пудда кылай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау (сыйлауду дамыту, ози-ози кызмет ету дагыдалары, ири және усак моториканы дамыту).

<p>Серуен</p> <p>Жалпырактардан карапайым курылыстар курастыру (курастыру)</p> <p>Кимилды ойын: «Поетд»</p> <p>Балалардын дербес эрекет, эркин ойындар</p>	<p>Кимилды ойын: «Ушактар»</p> <p>Инжикларын дербес эрекет, эркин ойындар</p>	<p>Эр турли табиги материялдардан карапайым курылыстар курастыру (курастыру)</p> <p>Кимилды ойын: «Поетд»</p> <p>Балалардын дербес эрекет, эркин ойындар</p>	<p>Балалардын килуу бойынша уямадик кузги жануарлар мен кузтар тиршилги тптарыбызда борын кузет салу (кузет салу)</p> <p>Кимилды ойын: «Торкайлар»</p> <p>Балалардын дербес эрекет, эркин ойындар</p>	<p>«Куз» (Кабаларим ыдырысын) Кузим-ау, кузим-ау Минезим бурчак-ау. Жапбырым сийрен, Келгенин кылчак-ау. Гажакпен кайталау, жеке балалармен жумыс.</p> <p>Кимилды ойын: «Ушактар»</p> <p>Балалардын дербес эрекет, эркин ойындар</p>
---	---	--	---	--

Серуеннен оралу Балалардын кимин ретимен шену, дербес және ойын эрекет, «Домаш мен айтор» энгилдер желис, Максатты: балабашкалык ис-эрекетти тарытып, саралауға уйрету.

Кешки ас Гигиенилик шпаларды орындау (мелен-гигиенилик дигалар). Балалардын киларын тамакта куздуру, мелениетти тамактануға баулу (сыйлауду дамыту).

<p>«Алакай ойын» Ойындар, оиндик ис-эрекет Кешки ас-2</p>	<p>Сюжетти-ролд ойын: «асхана» серуен, Алваланы багытлау кимилды ойын: «Тышкан мен жасын» Серуеннен кайту кешки ас.</p>	<p>Сюжеттик ойындар: «Милди кыл бес жасын» Ролге бөлүн ойынкылу, Дидактикалык ойындар ойынкылу. «Жууын тап» Кешки ас.</p>	<p>Алакай ойын: «Дүкенин» ойынын ойынкылу. Кимилды ойын: «Кускыр мен түлс» Д.О: «Түстерди тап» Миша п мелкет Кешки ас.</p>	<p>«Алакай ойын» сюжеттик Алакай ойынын ойынку Бөлме ойыныктары мен. «Мысык пен тышкан» ойыну. Телеландар кару. Түскі ас.</p>
---	---	---	--	---

<p>«Тәтті ұйқы» Гигиенилик және шымыктыру шаралары. Ертегі айту. Ұйқыға жаткылу. «Ұйқыларың тәтті болсын!»</p>	<p>Ұйқыға дайындык. Жууындыру ертегі айтып түнги ұйқыға жаткылу</p>	<p>Телеландар кару. Ұйқыға дайындык Ертегі оку. «Кәбін шале» Түнги ұйқыға жаткылу.</p>	<p>Балаларды ұйқыға дайындау. Жууындыру, Таза килдерин кертту. Ертегі оку Ұйықтау.</p>	<p>Телеландар кару. Ұйқыға дайындык. Ертегі айту «Ұн шее» Балаларды ұйыктату.</p>
--	---	--	--	---

ТАҢЕРТЕНГІ САУЫКТЫРУ ЖАТТЫГУЛАР

Қыркүйек айы

1. Бастапқы қалып: колдарына кішкене құрсауларды алып (диаметрі 25см), тәрбиешінің соңынан жүру. (15-20сек) «Таңертең әгеш тауықтарды серуенге ертіп шығамыз»
2. Бастапқы қалып: Табаңдарын қатар қойып, колдарындағы құрсауларды жоғары көтеріп бойларын түзетін, жоғарыға қарайды. «Тауықтар серуенде осылай бой жазады»
3. Бастапқы қалып: Жоғарыдағы колдарын құрсаулармен жанына созып, сермейді. «Тауықтар қанаттарын қағалы»
4. Бастапқы қалып: Балалар аяқтарын ашық, иықтың емімен бірдей қойып тұрады. Емімен атырып құрсаулармен еденді түртеді. «Тауықтар жем жейді». Соңын тәрбиешінің соңынан жүріп «Серуеннен қайта оралады»

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР

Өз үйіңді тап

Ойыншылар 3-4 кішікентай аласа ұяныша орындамаларын отырады. Барлық балаларға әдемі үлкен ойынамақтар: бірінші тұрған ұяныша орындамда куыршақ, екіншісінде – ет, үшіншісінде-мысық, төртіншісінде-аю, қоян. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып тәрбиешінің соңынан жүреді.

Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылын орындайды (секіреді, жүгіреді, жүреді). Тәрбиешінің «Жанбыр жауа бастады» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Ойынды қайталану барысында, тәрбиеші балаларға бірінші ойынамақтарын орындау ауыстырып көзді. Балалар өз үйлерін тез, аластай табуы керек.

Жүгірін қағып ал.

Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі допмен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы 1,5-2м) Тәрбиеші: «Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүгіріп қағып алсын!» -деп допты лақтырады да өзі қағып алып: «Қаға аламындар қайта жүгіріңдер» дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңына еріп жүреді.

Құстың қауырсыны кімге барады.

Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші құстың қауырсынын алып, үрлейді. Барлық бала жан – жаққа қимыл жүгіреді, ойын жалғасады.

Жалауға қарай жүгір

Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы тұрады. Тәрбиеші қолындағы жалауды жоғары көтереді. Балалар тәрбиешінің қасына жөнәлады. Жалауды қайта түсіргенде балалар жан-жаққа тарап кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанып соң, бір бала жалауды көтеріп жүреді, басқа балалар соңынан еріп жүреді. Ойын басымнан қайталана береді.

Шарды ұста

Тәрбиеші ортағы көмі үрленген шарларды жайып тастайды. Ойын басталды деген кезде (тәрбиешінің көмегімен) балалар шарды ұстап тәрбиешіге береді. Кім көп шар жинаса сол бала жеңімпаз атанады. 10-15 сек. Ойын жалғасады.

Құл мен жанбыр

Балалар ашық алаңда еркін ойын жүреді, гүл тереді, көбірек қуады, секіреді, жүгіреді.т.б. Тәрбиеші «Жанбыр жауды!» дегенде балалар иімен (өзек, үйшіктерге

тығыздығы. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып ойындарын жалғастыра береді.

Ұшақтар

Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызып, тәрбиеші өзі ұшақ болып көрсетеді. Тәрбиеші «Ұшақтар ұшады!» деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қона бастады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғаспайды.

Автобус

Балалар қатарға бір-бірінен тұрады. Тәрбиеші автобус жүргізушісі. Қалыңдары жолшығалар. Тәрбиеші дыбыс берген кезде автобус жылжи бастайды. Ең әуелі бөкеу, кейін жылдам, жылдамдық жүреді. Балалар жүрісті бақылатады. Жүргізуші автобусы тоқтатады. Ойын тағы жалғаспайды.

Торғайлар

Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызып, тәрбиеші өзі торғай болып көрсетеді. Тәрбиеші «Торғайлар ұшты!» деп барлық балалармен қолын екі жағына соғып, сермеп ұшады. «Торғайлар жерге қонып, жем тере бастады деп» барлық балаларды өз орындарында тоқтатап, отырып, сауақтарымен еденді түрткізеді. Содан соң торғайлар ұйғастады деп, екі алақанын бетінің бір жағына қойып, басын қосайтып, жөні жұмады. Тәрбиешінің осы қимылдарды қайта бастауымен ойын жалғаспайды.

Төгілген жіптерді жылдам жина

Балалар ашық алаңда еркін ойында жүреді. Тәрбиеші ортаға бірнеше үлкен орама жіптерді төгіп тастайды, бірнеше балаға ораманы алап жіптің ұшына жеткенше орап кел деп, өзі жіптің басын ұстап отырады. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғаспайды.

«Ортамызда кім жоқ»

Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы тұрады. Тәрбиеші қолындағы орамалды баладан-біреуінің үстіне жабады да балалардан сұрайды, ортамызда кім жоқ? Тәрбиеші орамалды баланың үстінен көтеріп алып, баланың атын айтады. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғаспайды.

«Бекітілді»
Санаториялық үлгідегі
«Балдырған балалар
Мекемесі менгеруші
Мүсілім Д.С. Жумашова
номерленген 21 бет